

Vergaderjaar 2012–2013

24 587

Justitiële Inrichtingen

Nr. 477

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 30 oktober 2012

Hierbij bied ik u het Inspectierapport *doorlichting justitiële jeugdinrichting Den Hey-Acker* van de Inspectie Veiligheid en Justitie (IVenJ) en de Inspectie Jeugdzorg (IJZ) aan *). Gelet op de bevindingen van de Inspecties acht ik het van belang om u direct te informeren over de huidige stand van zaken in de inrichting en bied u mijn reactie op het Inspectierapport derhalve separaat aan. Hiermee wijk ik af van de reguliere werkwijze rondom het aanbieden van Inspectierapporten aan de Tweede Kamer middels een gebundelde beleidsreactie.¹

Doorlichting justitiële jeugdinrichting (JJI) Den Hey-Acker

De IVenJ heeft in samenwerking met de Inspectie voor de Gezondheidszorg, de Inspectie Jeugdzorg, de Inspectie van het Onderwijs en de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid begin juni 2012 JJI Den Hey-Acker doorgelicht op basis van het toetsingskader voor JJI's. Den Hey-Acker bestaat uit één locatie (Breda) met in totaal 104 plaatsen. Ook de aan de inrichting verbonden school, het Ginnekencollege, maakte onderdeel uit van de doorlichting.

Bevindingen Inspecties

Het algemene beeld dat uit de doorlichting naar voren komt is dat de sanctietoepassing in Den Hey-Acker onvoldoende is gewaarborgd. De Inspecties oordelen met name (zeer) kritisch over de omgang met de jongeren, de interne veiligheid en de maatschappijbeveiliging. Het ontbreekt op meerdere leefgroepen aan voldoende methodisch handelen volgens de YOUTURN-methodiek. Daarnaast schiet de inrichting te kort wat betreft de preventie en beheersing van calamiteiten en incidenten en verdienen de instructies met betrekking tot kritische beveiligingsprocessen uitbreiding en actualisering. Tevens is de personeelsbezetting onvoldoende stabiel, hetgeen resulteert in kwaliteitsverlies en onrust. Op het gebied van maatschappelijke reïntegratie en organisatieaspecten

¹ Kamerstukken II 2010/2011, 24 587, nr. 411

oordelen de Inspecties wisselend. Naast positieve conclusies over de reïntegratieactiviteiten van Den Hey-Acker en de komst van een nieuwe pedagogisch directeur staan kritische bevindingen over de uitvoering van verlof en de interne communicatie. De rechtpositie van jongeren in Den Hey-Acker is overwegend op orde.

De Inspecties benadrukken dat Den Hey-Acker fors heeft geleden onder de capaciteitsreductie en de daarmee gepaard gaande reorganisatie. De buitengebruikstelling van locatie De Leij in Vught per 1 maart 2011 heeft grote impact gehad op het personeel en de organisatie. Dit heeft geleid tot onrust onder het personeel en kwaliteitsverlies van de sanctietoepassing.

De Inspecties wijzen erop dat de inrichting reeds vóór het doorlichtingsonderzoek een verbetertraject heeft ingezet. Ten tijde van de doorlichting waren de eerste stappen hiervan waarneembaar. Om het resultaat van het ingezette verbetertraject te monitoren en te toetsen of Den Hey-Acker voldoende in staat is om de sanctietoepassing te waarborgen, zullen de Inspecties begin 2013 een vervolgonderzoek uitvoeren.

Beleidsreactie

Het Inspectierapport bevestigt de ernst van de signalen die ik de afgelopen maanden over Den Hey-Acker heb ontvangen. Het omvangrijke verbetertraject dat begin 2012 is gestart, bedoeld om de kwaliteit van de sanctietoepassing in Den Hey-Acker weer op peil te krijgen, blijkt zeer noodzakelijk. Naar aanleiding van de kritische bevindingen van de Inspecties heb ik de sectordirectie JJI van de Dienst Justitiële Inrichtingen de opdracht gegeven de sturing op Den Hey-Acker per direct te intensiveren. Het komt daarbij aan op penitentiare scherpste, daadkracht en concrete resultaten. Het eerder ingezette verbetertraject is aangescherpt en aangevuld met maatregelen die zien op de aanbevelingen van de Inspecties. De sectordirectie houdt mij structureel op de hoogte van de ontwikkelingen in Den Hey-Acker, zodat ik, indien de noodzakelijke verbeteringen onvoldoende worden gerealiseerd, tijdig kan bijsturen. Een ieder is zich ten zeerste bewust van de noodzaak van concrete en duurzame verbeteringen.

Het is duidelijk dat Den Hey-Acker flink is getroffen door de gevolgen van de capaciteitskrimp van JJI's. De reorganisatie die hiermee gepaard is gegaan, is in februari 2012 afgerond. De inrichting en de sectordirectie JJI constateerden destijds de negatieve invloed van de reorganisatie op het personeel en de kwaliteit van de sanctietoepassing. Het incident in maart 2012, waarover ik u bij brief heb geïnformeerd¹, versterkte de noodzaak van het intensiveren van het verandertraject om de inrichting weer duurzaam «in control» te krijgen. Om het traject te realiseren zijn er begin 2012 een nieuwe pedagogisch directeur, procesbegeleiders en nadien verandermanagers aangesteld. Tevens is er een concreet veranderplan met mijlpalen opgesteld, mede gericht op het realiseren van de gewenste kwaliteitsslag. Het bereiken van concrete resultaten kost echter tijd. De periode tussen de start van het verandertraject en het Inspectiebezoek bleek te kort om feitelijke verbeteringen te kunnen aantonen. Volgens de Inspecties waren de eerste verbeterstappen hiertoe wel waarneembaar.

De directie en de medewerkers van Den Hey-Acker hebben zich sinds het Inspectiebezoek intensief ingespannen om het beoogde resultaat te behalen. Dit heeft geleid tot een beduidend aantal concrete, meetbare verbetermaatregelen. Belangrijke voorbeelden hiervan zijn:

- Sinds augustus 2012 is er een nieuw dagprogramma van kracht, waarin de YOUTURN-bijeenkomsten gegarandeerd doorgang vinden.

¹ Kamerstukken II 2011/2012, 24 587, nr. 460

- De bedrijfshulpverlening (BHV)-kolom is ingericht, waardoor medewerkers op de hoogte zijn van wat er van hen wordt verwacht bij calamiteiten. De oefenkalender is gereed, waarin alle relevante oefeningen met betrekking tot calamiteiten staan gepland. De BHV-oefeningen worden conform de planning uitgevoerd en geëvalueerd.
- Met de penitentiaire inrichting Breda is een nieuw contract opgesteld en ondertekend ten behoeve van een tijdige inzet van het Intern Bijstandsteam (IBT).
- Om te garanderen dat alle medewerkers voldoende worden getraind in fysieke weerbaarheid, dienen zij minimaal zes keer per jaar een herhalingstraining te volgen. De planning hieromtrent wordt nauwlettend gevolgd.
- De Planning & Control-cyclus is aangepast, waardoor dagelijks de voortgang kan worden bewaakt op onder meer de toepassing van YOUTURN, het ziekteverzuim en relevante trainingen en opleidingen.
- Het verzuimbeleid is geactualiseerd waardoor beter kan worden gestuurd op de reïntegratie van zieke medewerkers.
- De veiligheidsinstructie voor alle medewerkers is geactualiseerd en gaat per 15 november 2012 van kracht.

Slot

De Inspecties hebben aangekondigd in het eerste kwartaal van 2013 een vervolgonderzoek naar Den Hey-Acker te zullen uitvoeren. Dit huidige inspectierapport kan derhalve worden beschouwd als een belangrijke tussentijdse meting. Het is aan de inrichting om hiermee haar voordeel te doen en het veranderproces nog meer te versnellen. Over de resultaten van het vervolgonderzoek zal ik u informeren. Ik sta open voor tussentijds overleg met uw Kamer.

De staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
F. Teeven

*) Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer